

Arolygiad o Bractis Cyffredinol (Lle Rhoddwyd Rhybudd)

Tŷ Doctor, Nefyn / Bwrdd Iechyd Prifysgol
Betsi Cadwaladr

Dyddiad arolygu: 11 Chwefror 2020

Dyddiad cyhoeddi: 1 Gorffennaf 2020

Gellir darparu'r cyhoeddiad hwn a gwybodaeth arall gan AGIC mewn fformatau neu ieithoedd amgen ar gais. Bydd oedi byr wrth i ieithoedd a fformatau eraill gael eu cynhyrchu pan ofynnir amdanynt i ddiwallu anghenion unigol. Cysylltwch â ni am gymorth.

Bydd copïau o'r holl adroddiadau, pan gânt eu cyhoeddi, ar gael ar ein gwefan neu drwy gysylltu â ni:

Yn ysgrifenedig:

**Rheolwr Cyfathrebu
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Llywodraeth Cymru
Parc Busnes Rhydycar
Merthyr Tudful
CF48 1UZ**

Neu

**Ffôn: 0300 062 8163
E-bost: hiw@gov.wales
Gwefan: www.agic.org.uk**

Cynnwys

1. Yr hyn a wnaethom.....	6
2. Crynodeb o'n harolygiad.....	7
3. Yr hyn a nodwyd gennym	8
Ansawdd profiad y claf	10
Darparu gofal diogel ac effeithiol	15
Ansawdd rheolaeth ac arweinyddiaeth	19
4. Beth nesaf?	21
5. Sut rydym yn arolygu practisau meddygon teulu	22
Atodiad A – Crynodeb o'r pryderon a gafodd eu datrys yn ystod yr arolygiad	23
Atodiad B – Cynllun gwella uniongyrchol.....	24
Atodiad C – Cynllun gwella.....	25

Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) yw arolygiaeth a rheoleiddiwr annibynnol gofal iechyd yng Nghymru

Ein diben

Gwneud yn siŵr bod pobl yng Nghymru yn derbyn gofal iechyd o ansawdd da

Ein gwerthoedd

Rydym yn rhoi cleifion wrth wraidd yr hyn a wnawn. Rydym yn:

- Annibynnol
- Gwrthrychol
- Gofalgar
- Cydweithredol
- Awdurdodol

Ein blaenoriaethau

Drwy ein gwaith, ein nod yw:

Rhoi sicrwydd:

Cynnig barn annibynnol ar ansawdd y gofal

Hybu gwelliant:

Annog gwelliant drwy lunio adroddiadau a rhannu arfer da

Dylanwadu ar bolisi a safonau:

Defnyddio'r hyn rydym yn ei ganfod i ddylanwadu ar bolisi, safonau ac arfer

1. Yr hyn a wnaethom

Cwblhaodd Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) arolygiad lle rhoddwyd rhybudd o Tŷ Doctor yn Ffordd Dewi Sant, Nefyn, Pwllheli, Gwynedd, LL53 6EG, sy'n rhan o Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, ar 10 Chwefror 2020.

Roedd ein tîm ar gyfer yr arolygiad yn cynnwys un o reolwyr arolygu AGIC (arweinydd yr arolygiad), ac adolygwyr cymheiriaid meddygon teulu a rheolwyr practis.

Ystyriodd AGIC i ba raddau y mae'r gwasanaeth yn cyrraedd y Safonau Iechyd a Gofal (2015).

Ceir rhagor o fanylion am y ffordd rydym yn cynnal arolygiadau o feddygon teulu yn Adran 5 ac ar ein gwefan.

2. Crynodeb o'n harolygiad

Ar y cyfan, gwelsom fod trefniadau ar waith gan Tŷ Doctor i hybu gofal diogel ac effeithiol i gleifion.

Gwelsom dîm o staff a oedd yn canolbwyntio ar y claf ac yn ymrwymedig i ddarparu gwasanaeth o ansawdd uchel i'w gleifion.

Cadarnhaodd yr adborth a gawsom drwy holiaduron AGIC fod profiad y cleifion yn y practis hwn yn rhagorol neu'n dda iawn.

Nodwyd gennym fod y gwasanaeth yn gwneud y canlynol yn dda:

- Amgylchedd croesawgar
- Gwybodaeth i gleifion ac ymgysylltu â chleifion
- Dulliau da o gadw cofnodion
- Roedd yr amgylchedd mewnol o safon dda ac yn darparu ardaloedd eistedd ac ystafelloedd ymgynghori cyfforddus.
- Dywedodd y cleifion fod y staff yn eu trin ag urddas a pharch
- Roedd y cofnodion o'r ymgynghoriadau â'r cleifion o safon dda.

Argymhellwn y gallai'r gwasanaeth wella'r canlynol:

- Defnyddio set gytûn o godau Read
- Datblygu polisi iechyd a diogelwch lleol
- Sicrhau y caiff cyfarfodydd tîm ffurfiol eu cofnodi.

3. Yr hyn a nodwyd gennym

Cefndir y gwasanaeth

Ar hyn o bryd, mae Tŷ Doctor yn darparu gwasanaethau i tua 4,700 o gleifion yn ardal Nefyn, Gwynedd. Mae'r practis yn rhan o'r gwasanaethau meddygon teulu a ddarperir yn yr ardal a wasanaethir gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

Mae'r practis yn cyflogi tîm o staff sy'n cynnwys dau feddyg teulu, dau uwch-ymarferydd nyrsio, uwch-ymarferydd ym maes gwasanaethau ffisiotherapi, uwch-ymarferydd ym maes awdioleg, dwy nyrs practis, un ymarferydd cynorthwyol ac ymwelydd gofal iechyd. Caiff y practis ei gefnogi gan reolwr practis dynodedig a dirprwy reolwr y practis.

Mae'r practis yn darparu amrywiaeth o wasanaethau, gan gynnwys:

- Clinig i Bobl Iach
- Clinig Asthma
- Clinig Pwysedd Gwaed Uchel
- Clinig Diabetes
- Clefyd Cronig Rhwystrol y Galon a Spirometreg
- Clinig Clefyd Coronaidd y Galon
- Clinig Clefyd Cronig yr Arennau
- Clinig Strôc
- Profion Ceg y Groth
- Arolygu Iechyd Plant
- Clinig Imiwneiddio Plant
- Brechiadau Ffliw / yr Eryr
- Brechiadau cyn Teithio
- Clinig Gwrthgeulo

- Archwiliadau Iechyd i Gleifion Newydd
- Clinig Cryotherapi
- Clinig Anabledd Dysgu

Ansawdd profiad y claf

Cawsom sgwrs â'r cleifion, eu perthnasau, eu cynrychiolwyr a/neu eu heiriolwyr (lle roedd hynny'n briodol) er mwyn sicrhau bod safbwynt y claf yn ganolog i'n dull o arolygu.

Ar y cyfan, gwelsom dystiolaeth bod Tŷ Doctor yn darparu gofal diogel ac effeithiol i'w gleifion mewn amgylchedd dymunol iawn, a bod ganddo staff cyfeillgar, proffesiynol ac ymroddedig.

Dywedodd cleifion wrthym fod y staff yn eu trin ag urddas a pharch. Roedd gan y practis system ar waith er mwyn galluogi'r cleifion i godi pryderon a gwneud cwynion.

Cyn yr arolygiad, gwahoddwyd y practis i ddsbarthu holiaduron AGIC i gleifion er mwyn cael eu barn ar y gwasanaeth a ddarperir. Ar ddiwrnod yr arolygiad, siaradodd ein harolygwyr â chleifion hefyd er mwyn cael gwybod am eu profiadau yn y practis.

Cawsom gyfanswm o 36 o holiaduron wedi'u cwblhau. Roedd y mwyafrif llethol o'r cleifion a gwblhaodd holiadur yn gleifion hirdymor yn y practis (wedi bod yn gleifion ers mwy na dwy flynedd).

Yn yr holiadur gofynnwyd i'r cleifion sgorio'r gwasanaeth a ddarperir gan y practis meddygon teulu hwn. Cafwyd ymatebion cadarnhaol; dywedodd y mwyafrif o'r cleifion fod y gwasanaeth naill ai'n 'ardderchog' neu'n 'dda iawn'. Dywedodd y cleifion wrthym:

"Mae'n wych bob amser"

"Maent yn gwranddo"

"Mae'r gwasanaeth yn y feddygfa hon yn rhagorol. Mae'r holl staff yn ofalgar ac yn gwrtais"

Yn yr holiaduron, gofynnwyd i'r cleifion sut y gallai'r practis wella'r gwasanaeth a ddarperir ganddo. Gwnaeth rhai cleifion awgrymu'r gwelliannau canlynol:

"Cael meddyg teulu benywaidd"

"Bod ar gael y tu allan i oriau"

"Bod yn gyflymach wrth archebu presgripsiynau"

Cadw'n iach

Gwelsom fod cleifion yn cael eu hannog i gymryd cyfrifoldeb am reoli eu hiechyd eu hunain, gan fod y staff yn rhoi cyngor iddynt ar sut i hybu eu hiechyd, a bod gwybodaeth ysgrifenedig ar gael yn yr ardal aros a'r ystafelloedd ymgynghori. Roedd hefyd sgrin deledu yn yr ardal aros a oedd yn arddangos gwybodaeth hybu iechyd a gwybodaeth am y practis.

Gwelsom fod y practis yn gweithredu system brysbennu¹ i gyfeirio cleifion at weithwyr proffesiynol a sefydliadau eraill sydd mewn gwell sefyllfa i'w helpu er mwyn lliniaru'r pwysau ar y staff clinigol yn y practis.

Roedd pobl â chyfrifoldebau gofalu wedi cael eu nodi a rhoddwyd cyngor a gwybodaeth iddynt am sefydliadau a gwasanaethau eraill a allai fod o gymorth iddynt. Roedd un aelod o'r staff yn cyflawni rôl Hyrwyddwr Gofalwyr a byddai'n rhoi llais i'r gofalwyr yn y practis ac yn bwynt cyswllt allweddol ar gyfer gwybodaeth i ofalwyr.

Roedd arwydd 'Dim Smygu' i'w weld ger y brif fynedfa a oedd yn cadarnhau bod pwyslais yn cael ei roi ar gydymffurfio â deddfwriaeth mangreoedd di-fwg².

Gofal ag urddas

Roedd pob un o'r cleifion a gwblhaodd holiadur yn teimlo eu bod wedi cael eu trin gydag urddas a pharch gan staff y practis.

Dywedodd ychydig dros draean o'r cleifion a gwblhaodd holiadur wrthym y gallent weld eu dewis feddyg bob amser.

Gwelsom y staff yn cyfarch pobl mewn ffordd broffesiynol ond cyfeillgar wrth ddesg y dderbynfa ac yn ystod sgysiau ffôn.

Gwnaethom ystyried yr amgylchedd ffisegol a gwelsom fod cyfrinachedd a phreifatrwydd y cleifion wedi cael eu hystyried. Roedd gan y practis drefniadau i ddiogelu preifatrwydd cleifion, gan gynnwys ardaloedd lle gallai cleifion gael

---

¹ Mae'r broses brysbennu yn ymwneud â rhoi blaenoriaeth i driniaethau cleifion yn seiliedig ar ddifrifoldeb eu cyflwr.

² Rheoliadau Mangreoedd etc. Di-fwg (Cymru) (Diwygio) 2015 – Cafodd deddfwriaeth i wahardd smygu mewn mannau cyhoeddus caeedig ei chyflwyno yn 2007 er mwyn amddiffyn y cyhoedd rhag mwg ail-law.

sgyrsiau preifat â'r staff. Roedd galwadau ffôn hefyd yn cael eu hateb, allan o glyw'r cleifion.

Roedd y drysau i ystafelloedd ymgynghori a thriniaeth unigol yn cael eu cadw ar gau pan roedd y staff yn gweld cleifion. Roedd llenni ar gael hefyd o amgylch gwelyau archwilio. Roedd hyn yn golygu bod y staff yn cymryd camau priodol i gynnal preifatrwydd ac urddas cleifion yn ystod apwyntiadau.

Roedd yr hawl i ofyn am hebryngwr wedi'i nodi'n glir yn yr ystafell aros. Dywedwyd wrthym fod pob aelod o'r staff yn y practis yn gweithredu fel hebryngwr, a bod pob un ohonynt wedi cael y canllawiau a'r hyfforddiant perthnasol.

Gwybodaeth i gleifion

Fel y soniwyd eisoes, roedd taflenni gwybodaeth iechyd ar gael i gleifion yn yr ardal aros a'r ystafelloedd ymgynghori. Roedd hyn yn cynnwys gwybodaeth am grwpiau cymorth lleol, cyngor ar hybu iechyd a rheoli hunanofal ar gyfer cyflyrau sy'n ymwneud ag iechyd.

Nodwyd gennym fod y practis yn ymdrechu i sicrhau bod y cleifion yn cael eu gweld yn brydlon. Disgrifiodd y staff broses ar gyfer rhoi gwybod i gleifion am unrhyw oedi mewn perthynas ag amseroedd eu hapwyntiadau.

Dywedodd y mwyafrif o'r cleifion a gwblhaodd holiadur wrthym y byddent yn gwybod sut i gysylltu â'r gwasanaeth meddygon teulu y tu allan i oriau. Roedd gwybodaeth am amseroedd agor y practis ar gael ar wefan y practis ac yn y daflen i gleifion.

Cyfathrebu'n effeithiol

Dywedodd pob un o'r cleifion a gwblhaodd holiadur wrthym eu bod yn gallu siarad â'r staff yn eu dewis iaith bob amser.

Roedd pob un o'r cleifion a gwblhaodd holiadur o'r farn bod pethau bob amser yn cael eu hesbonio iddynt yn ystod eu hapwyntiad mewn ffordd y gallant ei deall, a dywedodd y cleifion hyn wrthym hefyd eu bod yn cael eu cynnwys cymaint ag y dymunant mewn penderfyniadau a wneir am eu gofal.

Darparwyd dolen clyw er mwyn helpu'r cleifion hynny sydd â nam ar eu clyw i gyfathrebu.

Roedd prosesau cadarn ar waith i reoli gohebiaeth a dderbynnir gan y practis ac roedd gwybodaeth yn cael ei chofnodi'n briodol ar y system rheoli cofnodion electronig.

Gofal amserol

Dywedodd y mwyafrif o'r cleifion a gwblhaodd holiadur wrthym eu bod yn fodlon iawn ar oriau agor y practis. Dywedodd pob un o'r cleifion a gwblhaodd holiadur eu bod yn ei chael hi'n hawdd iawn neu'n eithaf hawdd cael apwyntiad pan oedd angen.

Pan ofynnwyd iddynt ddisgrifio eu profiad cyffredinol o drefnu apwyntiad, disgrifiodd pob un o'r cleifion a gwblhaodd holiadur eu profiad fel un da neu dda iawn.

Roedd cleifion yn gallu trefnu apwyntiadau nad oeddent yn rhai brys ymlaen llaw rhwng dydd Llun a dydd Gwener, dros y ffôn. Gwelsom hefyd fod y practis yn cynnal rhywfaint o apwyntiadau ar yr un diwrnod ac apwyntiadau brys. Roedd y practis hefyd yn defnyddio cyfleuster Fy lechyd Ar-lein³ i drefnu apwyntiadau â meddygon teulu. Dylid annog y cleifion i ddefnyddio'r cyfleuster hwn oherwydd gallai leihau'r pwysau ar y llinellau ffôn.

Yn ogystal â gweld cleifion â mân salwch, roedd y tîm nyrsio hefyd yn rhedeg nifer o glinigau ar gyfer cleifion â chyflyrau iechyd cronig megis gwiriad diabetes, adolygiad asthma a phroffion ceg y groth.

Gwelsom fod atgyfeiriadau at arbenigwyr eraill yn cael eu gwneud mewn ffordd amserol.

Gofal unigol

Cynllunio gofal i hybu annibyniaeth

Roedd tîm y practis yn adnabod y cleifion yn dda iawn ac yn gwneud addasiadau yn unol ag anghenion unigol pobl ar sail y wybodaeth hon.

Roedd pob un o'r cleifion a gwblhaodd holiadur yn teimlo ei bod hi'n hawdd iawn neu'n eithaf hawdd mynd i mewn i adeilad y practis.

Roedd y practis mewn adeilad pwrpasol ac roedd wedi cael ei adnewyddu i safon uchel iawn. Roedd gan yr adeilad fynediad da i bobl anabl gyda digon o leoedd parcio yn y maes parcio ar gyfer y staff, y cleifion ac ymwelwyr.

---

³ <https://www.myhealthonline-inps2.wales.nhs.uk/web/ps/welcome>

Roedd toiledau a oedd yn addas i bobl anabl yn yr ardal aros i'r cleifion eu defnyddio.

Roedd pob un o ystafelloedd ymgynghori'r meddygon teulu, yr ystafelloedd clinigol a'r ystafelloedd triniaeth ar y llawr gwaelod. Roedd yr ystafelloedd ymgynghori, yr ystafelloedd clinigol a'r ystafelloedd triniaeth yn fawr ac yn cynnwys adnoddau da iawn.

Roedd rhan o ddesg y dderbynfa ar lefel is i ddefnyddwyr cadair olwyn.

Hawliau pobl

Roedd y practis wedi gwneud trefniadau i sicrhau bod gwasanaethau'n hygyrch i gleifion ag anghenion a gofynion iaith amrywiol, fel y disgrifir uchod.

Roedd y staff y gwnaethom siarad â nhw yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau mewn perthynas â chydraddoldeb ac amrywiaeth. Roedd protocol cydraddoldeb ac amrywiaeth ar waith ac roedd y staff wedi cwblhau hyfforddiant cysylltiedig.

Gwrando ar adborth a dysgu ohono

Roedd gweithdrefn gwyno fewnol ffurfiol ar waith ac roedd gwybodaeth am sut i wneud cwyn wedi'i harddangos yn yr ardal aros. Rhoddwyd pwyslais ar ddelio â ffynhonnell unrhyw gwynion er mwyn datrys materion mor gyflym â phosibl ac osgoi'r angen i uwchgyfeirio.

Yn ystod ein hymweliad, gwelsom fod blwch awgrymiadau ar gael i gleifion roi adborth neu awgrymiadau. Dywedwyd wrthym fod unrhyw sylwadau neu adborth yn cael eu hadolygu, a bod camau gweithredu yn cael eu cymryd yn eu cylch. Gwnaethom gynghori'r practis hefyd i arddangos dadansoddiad o'r adborth a gafwyd yn yr ardal aros / derbynfa, er mwyn dangos i'r cleifion bod y practis yn gweithredu ar adborth ac yn ei ddefnyddio i ddylanwadu ar newidiadau i'r gwasanaeth a ddarperir yn y practis. Cytunodd y practis i wneud hynny.

Gwelsom nad oedd gan y practis grŵp cyfranogiad cleifion ar waith. Mae grwpiau cyfranogiad cleifion yn rhoi gwybodaeth werthfawr i bractisau am y gwasanaethau a ddarperir ac yn cyfleu profiadau cleifion uniongyrchol. Dylai'r practis ystyried y maes hwn o werthuso'r gwasanaeth fel ffynhonnell gyfoethog o wybodaeth.

Darparu gofal diogel ac effeithiol

Ystyriwyd i ba raddau y mae gwasanaethau'n darparu gofal diogel a dibynadwy o ansawdd uchel sy'n canolbwyntio ar gleifion unigol.

Gwelsom fod gan y practis drefniadau i hybu gofal diogel ac effeithiol i gleifion. Gwelsom dîm o staff a oedd yn canolbwyntio ar y claf ac yn ymrwymedig i ddarparu gwasanaeth o ansawdd uchel i'w gleifion. Roedd system gyfathrebu fewnol effeithiol ar waith.

Roedd gwybodaeth ar gael yn ddwyieithog i gleifion i'w helpu i gymryd cyfrifoldeb am eu hiechyd a'u llesiant eu hunain.

Roedd polisi diogelu plant ac oedolion sy'n agored i niwed ar waith ac roedd y staff wedi cwblhau hyfforddiant cysylltiedig.

Roedd y sampl o gofnodion cleifion a archwiliwyd gennym o safon dda.

Gofal diogel

Rheoli risg a hybu iechyd a diogelwch

Wrth fynd o amgylch adeilad y practis, gwelsom fod yr holl ardaloedd a oedd yn agored i gleifion yn lân iawn ac yn glir rhag rhwystrau, a oedd yn lleihau'r risg o faglu a chwympo.

Roedd cyfarpar diogelwch tân ar gael mewn amrywiol leoliadau yn y practis, a gwelsom fod y cyfarpar hwnnw wedi'i wasanaethu yn rheolaidd. Rhoddwyd sicrwydd llafar i ni bod ymarferion tân yn cael eu cynnal yn wythnosol. Fodd bynnag, ni chafodd yr ymarferion tân hyn eu dogfennu. Roedd allanfeydd argyfwng yn weladwy, ac roedd poster Iechyd a Diogelwch yn cael ei arddangos yn y practis.

Gwelsom fod polisi Iechyd a Diogelwch y bwrdd Iechyd ar gael i'r practis. Fodd bynnag, nodwyd gennym nad oedd unrhyw bolisi Iechyd a diogelwch lleol yn y practis. Argymhellwn fod y practis yn sicrhau bod polisi Iechyd a diogelwch lleol yn cael ei lunio a'i roi ar waith yn y practis, gan ddefnyddio polisi'r bwrdd Iechyd fel model.

Gwelsom hefyd fod y bwrdd iechyd lleol yn cefnogi'r practis yn y gwaith o adolygu a diweddarau ei asesiadau risg o ran iechyd a diogelwch a'i gofrestr risg.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid i'r practis sicrhau bod ymarferion tân wythnosol yn cael eu cofnodi.

Sicrhau bod polisi iechyd a diogelwch lleol yn cael ei lunio a'i roi ar waith.

Atal a rheoli heintiau

Ni leisiwyd unrhyw bryderon gan y cleifion ynghylch glendid y practis. Roedd pob un o'r cleifion a gwblhaodd holiadur o'r farn bod y practis yn lân iawn neu'n gymharol lân.

Gwelsom fod archwiliadau rheoli heintiau wedi cael eu cwblhau, a gwelsom dystiolaeth bod y cynllun gweithredu dilynol wedi cael ei roi ar waith.

Gwelsom fod cyfarpar diogelu personol ar gael i'r staff, megis menig a ffedogau plastig tafladwy, er mwyn lleihau'r risg o groes-heintio. Roedd yr ardaloedd trin clinigol a welsom yn ymddangos yn lân iawn ac yn drefnus.

Roedd cyfleusterau golchi a sychu dwylo ar gael yn yr ardaloedd clinigol a'r toiledau. Roedd cynwysyddion glanweithydd dwylo ar gael o gwmpas y practis hefyd.

Roedd y gwastraff wedi'i rannu mewn cynwysyddion/bagiau lliw gwahanol er mwyn sicrhau ei fod yn cael ei storio a'i waredu'n gywir. Roedd gwastraff clinigol yn cael ei storio'n ddiogel nes y gallai gael ei gasglu'n ddiogel.

Roedd polisi rheoli heintiau clir a manwl ar waith.

Rheoli meddyginiaethau

Gellid gofyn am bresgripsiynau amlroddadwy yn bersonol yn y practis neu drwy'r post, neu drwy gwblhau'r rhestr rwygo ar gyfrifiadur, neu drwy ddefnyddio cyfleuster Fy Iechyd Ar-lein. Nodwyd bod y practis yn gwneud ymdrech i ddychwelyd presgripsiynau i gleifion o fewn 48 awr. Nid oedd y practis yn derbyn presgripsiynau amlroddadwy dros y ffôn am resymau yn ymwneud â diogelwch.

Gwelsom fod y practis wedi bod yn adolygu achosion a / neu wedi cynnal archwiliadau rhagnodi yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod unrhyw feddyginiaeth ddiangen, neu feddyginiaeth nad oedd y cleifion yn ei chymryd mwyach, yn cael ei thynnu o'r rhestr presgripsiynau amlroddadwy.

Gwelwyd bod cyffuriau ac offer argyfwng a oedd yn cael eu cadw yn y practis yn cael eu storio'n briodol fel ei bod yn hawdd cael gafael arnynt mewn argyfwng. Roedd gan y practis system ar gyfer dangos bod gwiriadau rheolaidd yn cael eu cynnal.

Diogelu plant ac oedolion sy'n wynebu risg

Gwelsom fod polisiâu a gweithdrefnau amddiffyn plant a diogelu oedolion ar waith.

Roedd y practis wedi penodi aelod o'r staff fel yr arweinydd diogelu enwebedig.

Roedd pob aelod o'r staff wedi cael hyfforddiant diogelu perthnasol. Roedd y staff yn gwybod sut i nodi arwyddion o gam-drin ymhlith oedolion a phlant sy'n agored i niwed. Roedd y staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau o ran rhannu gwybodaeth, dogfennu pryderon yn ymwneud â diogelu a sut i gysylltu ag asiantaethau perthnasol.

Disgrifiodd y practis y gwiriadau cyn cyflogi a fyddai'n cael eu cynnal mewn perthynas ag unrhyw aelodau newydd o'r staff cyn iddynt ymuno â'r practis. Roedd hyn yn cynnwys gwirio geirdaon a/neu gynnal gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd⁴ ar staff sy'n briodol i'r gwaith a wneir ganddynt.

Dyfeisiau meddygol, offer a systemau diagnostig

Gwelsom fod dyfeisiau trydanol cludadwy yn cael eu profi yn rheolaidd.

Gwelsom fod gan y practis broses ar waith i sicrhau bod cyfarpar meddygol yn cael ei wasanaethu a'i galibradu er mwyn sicrhau ei fod yn aros yn ddiogel i'w ddefnyddio.

Gofal effeithiol

Gofal diogel a chlinigol effeithiol

Roedd trefniadau addas ar waith yn y practis i roi gwybod am ddigwyddiadau sy'n ymwneud â diogelwch cleifion a digwyddiadau arwyddocaol. Roedd y practis yn

---

⁴ Mae'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd yn helpu cyflogwyr i wneud penderfyniadau recriwtio mwy diogel ac atal pobl anaddas rhag gweithio gyda grwpiau sy'n agored i niwed, gan gynnwys plant. Mae'n cymryd lle'r Swyddfa Cofnodion Troseddol a'r Awdurdod Diogelu Annibynnol.

defnyddio system Datix⁵ ar gyfer rhoi gwybod am ddigwyddiadau. Roedd digwyddiadau arwyddocaol yn cael eu cofnodi a'u trafod mewn cyfarfodydd clinigol.

Llywodraethu gwybodaeth a thechnoleg cyfathrebu

Roedd gwybodaeth am y cleifion yn cael ei storio'n briodol er mwyn sicrhau diogelwch data personol. Er enghraifft, roedd yr holl gofnodion papur yn cael eu cadw dan glo ac roedd copïau wrth gefn o ffeiliau electronig yn cael eu gwneud yn rheolaidd. Roedd prosesau diogel ar waith i gael mynediad at gyfrifiaduron ac nid oedd y sgriniau yn weladwy i bobl eraill. Roedd polisi diogelu data ar waith er mwyn hysbysu staff am yr hyn sy'n ofynnol iddynt ei wneud.

Cadw cofnodion

Adolygwyd sampl o gofnodion cleifion. Gwelsom dystiolaeth bod y staff yn y practis yn cadw cofnodion clinigol o ansawdd da. Roedd y cofnodion yn cynnwys digon o fanylion am ymgynghoriadau rhwng y staff clinigol a'r cleifion, ac roedd modd gweld canlyniad ymgynghoriadau a'r cynllun ar gyfer y gofal.

Fodd bynnag, gwelsom nad oedd y practis yn defnyddio set gytûn o godau Read⁶ i gofnodi cyflyrau cyffredin. Gwelsom fod y codau Read yn unol â dewis personol y meddygon teulu. Gwnaethom drafod ein canfyddiadau â'r uwch-feddyg yn uniongyrchol, a roddodd sicrwydd i ni bod cynlluniau ar waith eisoes i wella'r defnydd o godau Read. Argymhellwn fod y practis yn sicrhau y caiff set safonol o godau Read ei rhoi ar waith a'i defnyddio gan y tîm clinigol.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid i'r practis sicrhau bod set gytûn o godau Read yn cael ei rhoi ar waith yn y practis.

---

⁵ Meddalwedd ar y we ar gyfer rheoli risg a rhoi gwybod am ddigwyddiadau sy'n ymwneud â diogelwch cleifion a ddefnyddir gan sefydliadau gofal iechyd a gofal cymdeithasol yw Datix.

⁶ Codau Read yw'r system terminoleg glinigol safonol a ddefnyddir gan feddygon teulu yn y Deyrnas Unedig. Mae'n golygu y gellir amgodi ffenomena cleifion lluosog mewn ffordd glinigol a manwl, gan gynnwys: galwedigaeth; amgylchiadau cymdeithasol; ethnigrwydd a chrefydd; arwyddion, symptomau ac arsylwadau clinigol; profion labordy a chanlyniadau; diagnosisu; triniaethau diagnostig, therapiwtig neu lawfeddygol a gyflawnwyd; ac amrywiaeth o eitemau gweinyddol.

Ansawdd rheolaeth ac arweinyddiaeth

Ystyriwyd y ffordd y mae'r gwasanaethau yn cael eu rheoli a'u harwain ac a yw'r gweithle a'r diwylliant sefydliadol yn helpu i ddarparu gofal diogel ac effeithiol. Ystyriwyd hefyd y ffordd y mae'r gwasanaethau'n adolygu ac yn monitro eu perfformiad eu hunain yn erbyn y Safonau Iechyd a Gofal.

Gwelsom fod gan y practis arweinyddiaeth dda a llinellau atebolrwydd clir.

Gwelsom dîm o staff a oedd yn canolbwyntio ar y cleifion a oedd yn gymwys i gyflawni eu dyletswyddau a'u cyfrifoldebau.

Gwelsom y staff yn cefnogi ei gilydd ac yn cydweithio'n dda fel tîm.

Llywodraethu, arweinyddiaeth ac atebolrwydd

Roedd rheolwr y practis a dirprwy reolwr y practis yn ymrwymedig iawn ac yn ymroddedig i'w rôl yn y practis. Gwelsom fod y staff yn ymddwyn yn barchus ac yn gwrtais â'i gilydd yn y practis. Rhoddodd y staff wybod i ni eu bod yn teimlo y gallant godi unrhyw faterion gyda rheolwr y practis, dirprwy reolwr y practis a/neu'r uwch-feddyg teulu, ac y byddent yn mynd i'r afael ag unrhyw faterion mewn ffordd gynhwysfawr a thrylwyr. Roedd y tîm arwain yn dangos dulliau cynhwysol o reoli, hyrwyddo dull gweithredu agored a thryloywder.

Gwelsom dîm o staff a oedd yn canolbwyntio ar y claf ac yn ymrwymedig i ddarparu'r gwasanaethau gorau posibl.

Siaradodd y staff yn gadarnhaol am yr amgylchedd gwaith gan ddweud wrthym eu bod yn teimlo bod eu cydweithwyr yn eu parchu ac yn eu cefnogi.

Roedd polisi chwythu'r chwiban ar waith, a dywedodd y staff wrthym eu bod yn teimlo y gallant godi pryderon gyda'r tîm arwain.

Roedd gan y staff fynediad at yr holl bolisïau a gweithdrefnau perthnasol i'w llywio yn eu gwaith o ddydd i ddydd, a oedd ar gael ar ffurf papur ac yn electronig. Fodd bynnag, gwelsom ei bod yn anodd dod o hyd i rai bolisïau a gweithdrefnau ar y gyriant a rennir yn y practis. Rydym yn argymhell y dylai'r practis gynnal adolygiad cyffredinol o'r holl bolisïau a gweithdrefnau a llunio mynegai priodol er hwylustod.

Yr hyn sydd angen ei wella

Cynnal adolygiad cyffredinol o'r holl bolisiâu a gweithdrefnau ar y gyriant a rennir, gan sicrhau y gellir cael gafael arnynt yn hawdd.

Staff ac adnoddau

Y Gweithlu

Roedd tîm sefydlog o staff derbynfa a staff gweinyddol yn y practis.

Wrth drafod â'r staff ac adolygu sampl o gofnodion staff, gwelwyd bod ganddynt y sgiliau a'r wybodaeth gywir, ar y cyfan, i gyflawni eu rolau penodol o fewn y practis.

Cadarnhaodd y tîm arwain bod pob aelod o'r staff wedi cael arfarniad blynyddol ac wedi cwblhau hyfforddiant gorfodol. Rhoddwyd gwybod i ni fod cofnodion hyfforddiant yn cael eu monitro gan y tîm arwain. Fodd bynnag, gwelsom nad oedd matrices hyfforddiant ar gael. Cadarnhaodd yr holl aelodau o'r staff y gwnaethom siarad â nhw eu bod yn cael cyfleoedd i fynychu hyfforddiant perthnasol a'u bod wedi cael arfarniad staff blynyddol.

Rhoddwyd gwybod i ni fod y tîm yn cyfarfod yn anffurfiol, yn rheolaidd, i drafod unrhyw faterion. Fodd bynnag, nid oedd cofnodion o'r cyfarfodydd hyn yn cael eu cadw. Gwnaethom argymhell i'r practis y dylid cymryd cofnodion o bob cyfarfod tîm, boed yn ffurfiol neu'n anffurfiol, ac y dylid cadw'r cofnodion.

Yr hyn sydd angen ei wella

Sicrhau y caiff matrices hyfforddiant ei ddatblygu at ddibenion monitro.

Sicrhau y caiff cyfarfodydd tîm ffurfiol eu cynnal a'u cofnodi.

4. Beth nesaf?

Lle rydym wedi nodi gwelliannau a phryderon uniongyrchol yn ystod ein harolygiad y mae gofyn i'r gwasanaeth weithredu yn eu cylch, nodir y rhain yn y ffyrdd canlynol o fewn atodiadau'r adroddiad hwn (lle y bônt yn gymwys):

- Atodiad A: Yn cynnwys crynodeb o unrhyw bryderon am ddiogelwch cleifion a gafodd eu huwchgfyfeirio a'u datrys yn ystod yr arolygiad
- Atodiad B: Yn cynnwys unrhyw bryderon uniongyrchol am ddiogelwch cleifion lle rydym yn mynnu bod y gwasanaeth yn cwblhau cynllun gwella uniongyrchol gan ddweud wrthym am y camau brys y mae'n eu cymryd
- Atodiad C: Yn cynnwys unrhyw welliannau eraill a nodwyd yn ystod yr arolygiad lle rydym yn mynnu bod y gwasanaeth yn cwblhau cynllun gwella gan ddweud wrthym am y camau mae'n eu cymryd i fynd i'r afael â'r meysydd hyn

Dylai'r cynlluniau gwella wneud y canlynol:

- Nodi'n glir pryd a sut yr eir i'r afael â'r canfyddiadau a nodwyd, gan gynnwys amserlenni
- Sicrhau bod y camau a gymerir mewn ymateb i'r materion a nodwyd yn benodol, yn fesuradwy, yn gyflawnadwy, yn realistig ac wedi'u hamseru
- Cynnwys digon o fanylion er mwyn rhoi sicrwydd i AGIC a'r cyhoedd yr eir i'r afael â'r canfyddiadau a nodwyd yn ddigonol.

O ganlyniad i ganfyddiadau'r arolygiad hwn, dylai'r gwasanaeth wneud y canlynol:

- Sicrhau nad yw'r canfyddiadau yn systemig ar draws rhannau eraill o'r sefydliad ehangach
- Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i AGIC pan fydd camau yn dal i fod heb eu cymryd a/neu ar y gweill, er mwyn cadarnhau pan fyddant wedi cael eu cwblhau.

Caiff y cynllun gwella, ar ôl cytuno arno, ei gyhoeddi ar wefan AGIC.

5. Sut rydym yn arolygu practisau meddygon teulu

Fel arfer, rhoddir rhybudd ar gyfer arolygiadau o bractisau meddygon teulu. Bydd practisau meddygon teulu yn cael hyd at 12 wythnos o rybudd am arolygiad. Mae hyn er mwyn iddynt allu gwneud trefniadau i sicrhau bod y practis yn rhedeg fel arfer, a bod yr arolygiad yn tarfu cyn lleied â phosibl ar y cleifion.

Rhoddir adborth i gynrychiolwyr y practis ar ddiwedd yr arolygiad, mewn modd sy'n cefnogi dysgu, datblygiad a gwelliant ar lefel weithredol ac ar lefel strategol.

Rydym yn edrych ar y ffordd y mae practisau meddygon teulu yn cyrraedd [Safonau Iechyd a Gofal 2015](#). Rydym yn ystyried safonau a chanllawiau proffesiynol eraill fel y bo'n gymwys.

Mae'r arolygiadau hyn yn rhoi cipolwg ar y safonau gofal o fewn practisau meddygon teulu.

Ceir manylion pellach am y ffordd y mae AGIC yn arolygu [practisau meddygon teulu](#) a'r [GIG](#) ar ein gwefan.

Atodiad A – Crynodeb o'r pryderon a gafodd eu datrys yn ystod yr arolygiad

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r pryderon a nodwyd ac a gafodd eu huwchgyfeirio yn ystod ein harolygiad. Oherwydd yr effaith/effaith bosibl ar ofal a thriniaeth cleifion, roedd angen rhoi sylw i'r pryderon hyn ar unwaith, yn ystod yr arolygiad.

Pryderon uniongyrchol a nodwyd	Effaith/effaith bosibl ar ofal a thriniaeth y cleifion	Sut y cafodd y pryder ei uwchgyfeirio gan AGIC	Sut y cafodd y pryder ei ddatrys
Ni nodwyd unrhyw bryderon uniongyrchol yn ystod yr arolygiad hwn.			

Atodiad B – Cynllun gwella uniongyrchol

Gwasanaeth: Tŷ Doctor

Dyddiad arolygu: 12 Chwefror 2020

Mae'r tabl isod yn cynnwys unrhyw bryderon uniongyrchol am ddiogelwch cleifion a nodwyd yn ystod yr arolygiad lle rydym yn mynnu bod y gwasanaeth yn cwblhau cynllun gwella ar unwaith yn dweud wrthym am y camau brys y mae'n eu cymryd.

Yr hyn sydd angen ei wella ar unwaith	Safon	Cam gweithredu'r gwasanaeth	Swyddog cyfrifol	Amserlen
Ni nodwyd unrhyw welliannau uniongyrchol yn ystod yr arolygiad hwn.				

Rhaid i'r adran ganlynol gael ei chwblhau gan gynrychiolydd y gwasanaeth sy'n bennaf cyfrifol ac atebol am sicrhau y caiff y cynllun gwella ei roi ar waith.

Cynrychiolydd y gwasanaeth:

Enw (priflythrennau):

Swydd:

Dyddiad:

Atodiad C – Cynllun gwella

Gwasanaeth: Tŷ Doctor

Dyddiad arolygu: 11 Chwefror 2020

Mae'r tabl isod yn cynnwys unrhyw welliannau eraill a nodwyd yn ystod yr arolygiad lle rydym yn gofyn i'r gwasanaeth gwblhau cynllun gwella sy'n nodi'r camau gweithredu y mae'n eu cymryd i fynd i'r afael â'r meysydd hyn.

Yr hyn sydd angen ei wella	Safon	Cam gweithredu'r gwasanaeth	Swyddog cyf-rifol	Amserlen
Ansawdd profiad y claf				
Dd/G				
Darparu gofal diogel ac effeithiol				
Rhaid i'r practis sicrhau y caiff ymarferion tân wythnosol eu cofnodi.	2.1 Rheoli risg a hybu iechyd a diogelwch	Yn dilyn argymhellion yr arolygiad, caiff ymarferion tân wythnosol eu cofnodi bell-ach mewn cofnodlyfr Tân a Diogelwch ADT.	ACW-Derbyn-ydd/Gofalwr	Parhaus
Sicrhau y caiff polisi iechyd a diogelwch lleol ei lunio a'i roi ar waith.		Gan ddefnyddio Polisi Iechyd a Diogelwch Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr i Bractisau Meddygon Teulu fel templed, bydd y gwaith i roi Polisi Iechyd a Diogelwch lleol ar waith yn parhau.	HG-Rheolwr y Practis	12 mis

Yr hyn sydd angen ei wella	Safon	Cam gweithredu'r gwasanaeth	Swyddog cyf-rifol	Amserlen
Rhaid i'r practis sicrhau y caiff set o godau Read y cytunir arni ei rhoi ar waith yn y practis.	3.5 Cadw cofnodion	- Bydd y practis yn defnyddio mwy o dempledi wedi'u safoni er mwyn casglu data ystyrlon. - Bydd y practis yn sicrhau bod mwy o swyddogaethau bysell gyflym F12 ar gael ar system TG y practis. Caiff codau Read y cytunwyd arnynt ymlaen llaw ar lefel y practis eu pennu ar gyfer protocolau o fewn y swyddogaeth hon.	HG-Rheolwr y Practis NMJ-Dirprwy Reolwr y Practis	Parhaus
Ansawdd rheolaeth ac arweinyddiaeth				
Cynnal adolygiad cyffredinol o'r holl bolisiâu a gweithdrefnau ar y gyriant a rennir, gan sicrhau ei bod yn hawdd dod o hyd i'r rhain.	Llywodraethu, Arweinyddiaeth ac Atebolrwydd	Cafodd y polisiâu a gweithdrefnau ar y gyriant a rennir eu tacluso gan Reolwr y Practis ar ôl yr arolygiad.	HG-Rheolwr y Practis	Cwblhawyd 28/02/2020
Sicrhau y caiff matrices hyfforddiant ei ddatblygu at ddibenion monitro.	7.1 Y Gweithlu	Mae matrices hyfforddiant wedi cael ei sefydlu bellach, sy'n adnodd defnyddiol ar gyfer olrhain hyfforddiant a lefelau sgiliau yn ein sefydliad. Mae hefyd yn sicrhau bod y practis yn gallu gwneud y canlynol: Tynnu sylw at anghenion hyfforddiant	NMJ-Dirprwy Reolwr y Practis	Cwblhawyd y matrices ar 08/06/2020, a chaiff ei adolygu/ei ddiweddarau'n

Yr hyn sydd angen ei wella	Safon	Cam gweithredu'r gwasanaeth	Swyddog cyfrifol	Amserlen
		Tynnu sylw at bwy sy'n gallu dirprwyo yn ystod cyfnod o salwch neu wyliau heb effeithio ar berfformiad na gwasanaethau.		rheolaidd o hyn ymlaen.
Sicrhau y caiff cyfarfodydd tîm ffurfiol eu cynnal a'u cofnodi.		Bydd Rheolwr y Practis yn cynnal gwaith monitro er mwyn sicrhau'r canlynol: - Caiff cofnodion cyfarfodydd clwstrwr eu cymryd a'u dosbarthu - Caiff "sgrymiau" anffurfiol i dimau eu cofnodi - Caiff cofnodion cyfarfodydd ffurfiol y practis eu cymryd a'u dosbarthu - Caiff cofnodion cyfarfodydd y Tîm Adnoddau Cymunedol eu cymryd - Caiff cyfarfodydd Dadansoddiadau o Ddigwyddiadau Arwyddocaol eu recordio drwy DATIX	HG-Rheolwr y Practis	Parhaus

Rhaid i'r adran ganlynol gael ei chwblhau gan gynrychiolydd y gwasanaeth sy'n bennaf cyfrifol ac atebol am sicrhau y caiff y cynllun gwella ei roi ar waith.

Cynrychiolydd y gwasanaeth

Enw (priflythrennau): HELEN GRIFFITH

Swydd: RHEOLWR Y PRACTIS

Dyddiad: 14/06/2020